

یادداشت

میراث فرهنگی هرمزگان؛ از حافظه تمدنی تا ظرفیت‌های نوین اقتصاد گردشگری

دکتر محمد آشوری تازیانی استاندار هرمزگان در یادداشتی به مناسبت روز جهانی موزه و هفته میراث فرهنگی نوشت: روز جهانی موزه و هفته میراث فرهنگی فرصتی مغتنم برای تأملی دوباره در جایگاه میراث فرهنگی به عنوان یکی از بنیادی‌ترین مؤلفه‌های هویت تاریخی و اجتماعی ملت‌هاست. میراث فرهنگی، نه صرفاً مجموعه‌ای از بناها، اشیاء و محوطه‌های تاریخی، بلکه حافظه زنده یک جامعه و روایتگر سیر تداوم تمدنی آن در گذر زمان است. هر جامعه‌ای که نسبت خود را با میراث فرهنگی خویش به درستی بازشناسد، درواقع پیوند میان گذشته، حال و آینده را استوارتر ساخته و بنیان‌های هویتی خود را در مسیر تحولات جهانی حفظ کرده است.

استان هرمزگان از این منظر، یکی از پهنه‌های برجسته در جغرافیای فرهنگی ایران به شمار می‌آید. موقعیت تاریخی این استان در کرانه‌های خلیج فارس و دریای مکران، آن را در طول قرون متمادی به نقطه‌ای مهم در شبکه‌های ارتباطی، تجاری و فرهنگی منطقه تبدیل کرده است. این جایگاه سبب شده است که هرمزگان از تنوعی چشمگیر در میراث فرهنگی ملموس و ناملموس برخوردار باشد؛ از محوطه‌ها و بناهای تاریخی و بافت‌های کهن شهری و روستایی گرفته تا آیین‌ها، سنت‌ها، هنرها و مهارت‌هایی که در بطن زندگی مردم این سرزمین تداوم یافته‌اند.

هرمزگان، با برخورداری از رنگین‌کمانی از اقوام، نمونه‌ای ممتاز از همزیستی تاریخی و غنای فرهنگی در جنوب ایران است.

میراث فرهنگی هرمزگان تنها بازمانده‌ای از گذشته نیست، بلکه بستری زنده برای فهم تحولات تاریخی، تعاملات فرهنگی و شکل‌گیری هویت اجتماعی در جنوب ایران است.

موزه‌ها در این میان نقشی اساسی در حفظ، مستندسازی و روایت این میراث بر عهده دارند. موزه، نهادی است که از طریق گردآوری، حفاظت، پژوهش و نمایش آثار تاریخی، حافظه تاریخی یک جامعه را سامان می‌دهد و آن را به زبان قابل‌فهم برای نسل‌های امروز و فردا ترجمه می‌کند.

هرچند تلاش‌های ارزشمندی برای صیانت از میراث فرهنگی صورت گرفته است، اما باید اذعان داشت که این حوزه در بسیاری از مقاطع کمتر از ظرفیت‌های واقعی خود موردتوجه قرارگرفته است. امروز بیش از هر زمان دیگری ضرورت دارد که میراث فرهنگی نه صرفاً در چارچوب حفاظت فیزیکی آثار، بلکه در قالب یک منظومه منسجم از حفاظت، پژوهش، معرفی و بهره‌برداری خردمندانه موردتوجه قرار گیرد.

چنین نگاهی می‌تواند زمینه تکمیل زنجیره‌ای را فراهم آورد که از شناسایی و ثبت آثار آغاز می‌شود، با حفاظت و مرمت علمی ادامه می‌یابد و در نهایت با معرفی و تفسیر فرهنگی برای جامعه و گردشگران تکمیل می‌شود.

در این میان، میراث فرهنگی می‌تواند نقطه پیوندی میان هویت تاریخی و توسعه اقتصادی نیز باشد. تجربه جهانی نشان می‌دهد که اقتصاد گردشگری، زمانی پایدار و رقابت‌پذیر خواهد بود که بر بنیان‌های اصیل میراث فرهنگی استوار باشد به بیان دیگر، میراث فرهنگی زیرساخت معنایی و هویتی گردشگری است و بدون آن، گردشگری از عمق و اصالت تهی خواهد شد...

ادامه در صفحه ۲

میراث هرمزگان

رونمایی از لوح ثبت ملی مکان رویداد مدرسه شجره طیبه میناب

همزمان با روز ملی خلیج فارس آیین رونمایی از لوح ثبت ملی مکان رویداد مدرسه شجره طیبه میناب با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، استاندار هرمزگان، نماینده مردم هرمزگان در مجلس شورای اسلامی، عضو مجلس خبرگان رهبری، معاون استاندار و فرماندار ویژه میناب و جمعی از مسئولان استانی و محلی برگزار شد.

آغاز عملیات تعیین حریم و عرصه ۲ قلعه تاریخی در شرق هرمزگان

او بیان کرد: قلعه تاریخی کمیز از جمله قلعه‌های خشتی کشور و متعلق به اواسط دوره اسلامی است. قلعه کردر میناب نیز که به دوره قاجاریه تعلق دارد، با کاربری نظامی و دفاعی و با استفاده از خشت ساخته شده است. این دو بنا علاوه بر نقش دفاعی در ادوار گذشته، بازتاب‌دهنده بخشی از هویت تاریخی، معماری بومی و تحولات اجتماعی منطقه هستند. شهرزاد افزود: تعیین حریم این آثار نه تنها اقدامی حفاظتی، بلکه بخشی از رویکرد توسعه‌محور میراث فرهنگی در استان به‌شمار می‌رود؛ چراکه حفاظت علمی از بناهای تاریخی زمینه‌ساز معرفی ظرفیت‌های کمتر شناخته‌شده گردشگری و ایجاد بسترهای اقتصادی جدید برای جوامع محلی خواهد بود.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان تأکید کرد: پس از تکمیل مطالعات فنی و تصویب نهایی در شورای حریم وزارت میراث فرهنگی، ضوابط حفاظتی این دو قلعه برای تمامی دستگاه‌های اجرایی و نهادهای محلی لازم‌الاجرا خواهد بود.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان از آغاز عملیات تعیین حریم و عرصه «قلعه کمیز» در شهرستان رودان و «قلعه کردر» در شهرستان میناب خبر داد.

عادل شهرزاد روز یکشنبه ۲۰ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ با اشاره به اهمیت تاریخی قلعه کمیز و قلعه کردر اظهار کرد: تعیین حریم آثار تاریخی یکی از مهم‌ترین ابزارهای حقوقی و حفاظتی برای جلوگیری از تعرض، ساخت‌وسازهای غیرمجاز و تخریب تدریجی بناهای دارای ارزش تاریخی است.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان با بیان اینکه اعتبار این پروژه از محل اعتبارات استانی تأمین شده، افزود: مطالعات تعیین حریم شامل بررسی‌های میدانی، مستندسازی باستان‌شناختی، تحلیل ساختار تاریخی، مطالعات توپوگرافی و ارزیابی ظرفیت‌های فرهنگی و منظر تاریخی پیرامون این بناها خواهد بود تا محدوده‌های حفاظتی و ضوابط قانونی متناسب با ارزش‌های تاریخی هر اثر تدوین شود.

هرمزگان؛

سرزمین شگفتی‌های
خلیج فارس

سخن نخست

آغاز انتشار نشریه داخلی «میراث هرمزگان» را گامی ارزشمند در مسیر تقویت ارتباطات سازمانی، هم‌افزایی میان همکاران و انعکاس دستاوردهای خانواده بزرگ میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان می‌دانم. این نشریه که در پایان هر ماه تقدیم نگاه شما عزیزان می‌شود، فرصتی مغتنم است تا تلاش‌ها، برنامه‌ها، موفقیت‌ها و تجربیات ارزشمند همکاران در بخش‌های مختلف گردآوری و ثبت شود و تصویری روشن از مسیر توسعه و پیشرفت این اداره‌کل در اختیار مخاطبان قرار گیرد. استان هرمزگان با برخورداری از ظرفیت‌های کم‌نظیر فرهنگی، تاریخی، گردشگری و صنایع دستی، همواره یکی از کانون‌های مهم هویت و تمدن ایرانی بوده است. صیانت از این میراث گران‌بها و بهره‌گیری از آن برای توسعه پایدار، نیازمند همدلی، دانش، خلاقیت و تلاش مستمر همه همکاران و فعالان این حوزه است. بر این باوریم که اطلاع‌رسانی دقیق و مستندسازی اقدامات انجام‌شده، نقش مهمی در ارتقای سرمایه اجتماعی و افزایش مشارکت در تحقق اهداف سازمانی خواهد داشت. امید است «میراث هرمزگان» بستری برای انعکاس عملکردهای ارزشمند مجموعه اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان باشد و زمینه‌ساز تعامل بیشتر، انتقال تجربیات و تقویت روحیه همدلی و مسئولیت‌پذیری در میان همکاران شود.

عادل شهرزاد

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
استان هرمزگان

ضرورت تقویت هماهنگی و تسریع برنامه‌های توسعه‌ای در نشست با ادارات میراث فرهنگی هرمزگان

در نشست معاونان، رئیس امور شهرستان‌ها با روسا و نمایندگی‌های ادارات میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان، آخرین وضعیت سه حوزه میراث فرهنگی، گردشگری و

صنایع دستی استان مورد بررسی قرار گرفت و برنامه‌های ارتقای عملکرد شهرستان‌ها در دستور کار قرار گرفت.

در نشست معاونان، رئیس امور شهرستان‌ها با روسا و نمایندگی‌های ادارات میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان، ابتدا گزارشی از وضعیت موجود در شهرستان‌ها ارائه شد و سپس روسای شهرستان‌ها مهم‌ترین چالش‌ها و نیازهای اجرایی خود را در حوزه‌های حفاظت از آثار تاریخی، سامان‌دهی و توسعه زیرساخت‌های گردشگری و حمایت از تولیدکنندگان و هنرمندان صنایع دستی مطرح کردند.

در ادامه، راهکارهای کوتاه‌مدت و بلندمدت برای تقویت ظرفیت‌ها، رفع موانع و بهبود روند خدمت‌رسانی در سه بخش یادشده بررسی شد. در این نشست بر تقویت هماهنگی‌های درون‌سازمانی، ارتقای بهره‌وری ادارات شهرستانی و استمرار جلسات تخصصی برای پیگیری مصوبات و برنامه‌های توسعه‌ای تأکید کردند. همچنین بر ضرورت شناسایی ظرفیت‌های نهفته هر شهرستان، برنامه‌ریزی هدفمند برای جذب گردشگر، و اجرای طرح‌های حفاظت و مرمت آثار تاریخی به‌صورت منسجم تأکید شد.

مدیرکل میراث فرهنگی هرمزگان:

آغاز مطالعات مرمت بنای تاریخی «کلات بهده» در پارسیان هم‌پیوندی بین حافظه مکان و تاب آوری

هرمزگان اظهار کرد: اجرای این طرح مطالعاتی، علاوه بر فراهم کردن مقدمات مرمت فیزیکی قلعه، زمینه حضور تیم‌های تخصصی باستان‌شناسی و پژوهشگران حوزه میراث فرهنگی را برای شناسایی ظرفیت‌های پنهان کلات بهده فراهم می‌کند. این فرایند می‌تواند به تقویت احساس تعلق، هم‌پیوندی با مکان و در نهایت افزایش تاب‌آوری اجتماعی در میان ساکنان منطقه منجر شود.

او با تأکید بر نقش اقتصادی این طرح اظهار کرد: آغاز مطالعات مرمت دژکوه تاریخی کلات بهده، تنها اقدامی برای نجات یک بنای سنگی نیست؛ این پروژه می‌تواند سرآغاز یک جریان توسعه محلی مبتنی بر گردشگری میراث‌محور باشد و در ایجاد فرصت‌های اشتغال، رونق کسب‌وکارهای خرد و ماندگاری جمعیت در روستا نقش‌آفرین شود.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از آغاز مطالعات مرمت بنای تاریخی «کلات بهده» در شهرستان پارسیان با هدف حفاظت از میراث ملی، احیای هویت فرهنگی و تقویت تاب‌آوری اجتماعی جامعه محلی خبر داد. عادل شهرزاد روز پنج‌شنبه ۳ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ با اشاره به جایگاه پروژه مطالعات مرمت بنای تاریخی «کلات بهده» در سطح ملی اظهار کرد: این طرح با پیگیری مستمر نهادهای مدنی، همراهی جوامع محلی و حمایت مسئولان استانی، به‌عنوان یک پروژه ملی تعریف شده و گامی کلیدی در جهت صیانت از معماری بومی، بازخوانی تاریخ منطقه و توسعه گردشگری پایدار در پسرکانه‌های خلیج فارس است.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

بررسی طرح ایجاد محور فرهنگ با تأکید بر مجموعه برکه‌های باران بندرعباس

فرهنگی منسجم در این محدوده شکل بگیرد. مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان همچنین پیشنهاد تشکیل یک کمیته تخصصی برای پیگیری طرح محور فرهنگ را مطرح کرد و گفت: لازم است برآورد دقیق هزینه‌ها شناسایی ذی نفعان و همچنین معارضان احتمالی در مطالعات طرح گنجانده شود تا یک برنامه جامع و قابل اجرا تدوین شود. در ادامه فرخنده جلالی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان با تأکید بر اهمیت اجرای طرح محور فرهنگ این پروژه را گامی مؤثر در مسیر بازآفرینی فرهنگی و شهری عنوان کرد.

او افزود: این طرح می‌تواند به عنوان یک گذر فرهنگی نقش مهمی در بازآفرینی شهری ایفا کند و ضمن ایجاد ارزش افزوده برای مردم به رونق فعالیت‌های فرهنگی و هنری در شهر کمک کند.

جلالی اظهار کرد: شکل‌گیری چنین فضایی می‌تواند ظرفیت‌های تازه‌ای در حوزه اقتصاد هنر ایجاد کند و بستری مناسب برای حضور و فعالیت هنرمندان فراهم آورد.

طرح ایجاد محور فرهنگ در محدوده موزه مردم شناسی خلیج فارس بندرعباس و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی در نشست تخصصی با حضور مدیران کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، مشاوران و کارشناسان حوزه میراث فرهنگی مورد بررسی قرار گرفت. عادل شهرزاد مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان روز شنبه ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ در نشست بررسی طرح ایجاد محور فرهنگ با اشاره به ضرورت ساماندهی محوطه موزه مردم شناسی خلیج فارس بندرعباس گفت: این طرح برای ما یک اولویت است و تلاش می‌کنیم با برنامه‌ریزی منسجم آن را به مرحله اجرا برسانیم.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان با تأکید بر لزوم همگرایی دستگاه‌های اجرایی افزود: برای تحقق این طرح نیازمند اشتراک نظر کلی میان دستگاه‌های مختلف حل مسئله مربوط به صدور مجوزها تأمین منابع مالی و ایجاد هماهنگی‌های بین بخشی هستیم تا طرح با معماری و شیوه اجرایی مشخص پیش برود.

او افزود: رسالت ما این است که این طرح را اجرایی کنیم و مقدمه این کار این است که منابع مورد نیاز را تامین کنیم.

شهرزاد با اشاره به ظرفیت‌های تاریخی محوطه برکه‌های باران گفت لازم است طرح به گونه‌ای طراحی شود که ساختمان موزه مردم شناسی خلیج فارس به عنوان بخشی از محور فرهنگی در نظر گرفته شود تا یک مجموعه

یادداشت

موزه‌ها و بازخوانی میراث تمدنی خلیج فارس

عادل شهرزاد، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان در یادداشتی به مناسبت روز جهانی موزه و هفته میراث فرهنگی نوشت: روز جهانی موزه‌ها فرصتی مغتنم برای تأملی دوباره بر جایگاه موزه‌ها در نظام دانایی و حافظه تاریخی جوامع انسانی است. در ادبیات معاصر مطالعات میراث فرهنگی، موزه‌ها دیگر صرفاً فضاهایی برای نگهداری اشیاء تلقی نمی‌شوند، بلکه نهادهایی معرفت‌زا و میان‌رشته‌ای به شمار می‌آیند که در آن‌ها تاریخ، باستان‌شناسی، مردم‌شناسی، هنر، جامعه‌شناسی و مطالعات فرهنگی به هم می‌رسند تا روایت‌های پیچیده‌تری از گذشته انسان ارائه شود. موزه‌ها در این معنا، بایگانی‌های زنده تاریخ‌اند؛ مکان‌هایی که در آن‌ها اشیاء نه تنها حفظ می‌شوند، بلکه خوانده، تفسیر و در چارچوب روایت‌های علمی و فرهنگی بازمعنا می‌گردند.

در این میان، منطقه خلیج فارس جایگاهی ممتاز در مطالعات تاریخی و باستان‌شناسی دارد. این پهنه آبی از دیرباز یکی از مهم‌ترین کانون‌های شکل‌گیری شبکه‌های ارتباطی و مبادلات فرهنگی در جهان باستان بوده است. موقعیت جغرافیایی خلیج فارس در پیوند میان فلات ایران، میان‌رودان، شبه‌جزیره عربستان و حوزه اقیانوس هند، آن را به گذرگاهی راهبردی برای تعاملات انسانی، تجاری و فرهنگی تبدیل کرده است؛ گذرگاهی که آثار آن را می‌توان در مجموعه گسترده‌ای از داده‌های باستان‌شناسی به دست آمده از سواحل و جزایر این منطقه مشاهده کرد.

کاوش‌ها و بررسی‌های باستان‌شناسی در سواحل شمالی خلیج فارس، به‌ویژه در محدوده استان هرمزگان، طی دهه‌های اخیر چشم‌اندازهای تازه‌ای از تاریخ دریانوردی، تجارت و سکونت‌های انسانی در این منطقه گشوده است. کشف محوطه‌های بندری، استقرارگاه‌های ساحلی، بقایای معماری مرتبط با فعالیت‌های تجاری، و نیز مجموعه‌ای از سفالینه‌ها، اشیای فلزی، مهرها، سکه‌ها و آثار مرتبط با مبادلات دریایی، نشان می‌دهد که این منطقه از هزاره‌های پیش از میلاد بخشی فعال از شبکه‌های گسترده دادوستد بوده است. شواهد باستان‌شناسی حاکی از آن است که خلیج فارس نه تنها مسیر عبور کالا، بلکه بستر انتقال اندیشه‌ها، فناوری‌ها و الگوهای فرهنگی میان تمدن‌های مختلف بوده است.

از منظر باستان‌شناسی دریایی، خلیج فارس یکی از حوزه‌های مهم مطالعه در زمینه تعامل انسان و دریا به شمار می‌آید. آثار به دست آمده از محوطه‌های ساحلی و جزیره‌ای، از جمله ابزارهای مرتبط با دریانوردی، بقایای کشتی‌ها، لنگرهای سنگی و فلزی، و نیز داده‌های مرتبط با صنایع وابسته به دریا، نشان‌دهنده شکل‌گیری نظام‌های پیچیده دریانوردی و تجارت دریایی در این منطقه است. این داده‌ها گواه آن‌اند که ساکنان سواحل خلیج فارس از دیرباز دانش و مهارت‌های قابل توجهی در زمینه ناوبری، کشتی‌سازی و مدیریت مسیرهای دریایی داشته‌اند؛ مهارت‌هایی که زمینه‌ساز شکل‌گیری شبکه‌های ارتباطی گسترده در گستره اقیانوس هند بوده است.

مطالعه یافته‌های باستان‌شناسی این منطقه همچنین نشان می‌دهد که خلیج فارس در طول تاریخ نه یک مرز جغرافیایی، بلکه یک فضای فرهنگی پویا بوده است. جریان مداوم رفت‌وآمدهای دریایی سبب شکل‌گیری نوعی «فرهنگ ساحلی» شده که در آن عناصر گوناگون فرهنگی از مناطق مختلف درهم تنیده‌اند. این پویایی فرهنگی را می‌توان در الگوهای سفالگری، شیوه‌های معماری ساحلی، فناوری‌های مرتبط...

میراث فرهنگی هرمزگان؛ از حافظه تمدنی تا ...

ادامه از صفحه اول

هرمزگان با برخورداری از ظرفیت‌های گسترده تاریخی و فرهنگی، می‌تواند در صورت تکمیل زنجیره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، الگویی از اقتصادی کم‌آلاینده و پایدار را تقویت کند؛ اقتصادی که مبتنی بر حفاظت از داشته‌های فرهنگی و طبیعی شکل می‌گیرد و درعین حال توانایی رقابت با بسیاری از حوزه‌های اقتصادی دیگر را دارد.

در چنین الگویی، صیانت از میراث فرهنگی نه در تعارض با توسعه، بلکه به‌عنوان یکی از پایه‌های آن تعریف می‌شود.

از سوی دیگر، جایگاه تاریخی هرمزگان در گستره تمدن ایرانی، ظرفیت مهمی برای تقویت ارتباطات فرهنگی با کشورهای فراهم می‌کند که در حوزه تمدنی ایران ریشه‌های مشترک دارند.

میراث فرهنگی در این چارچوب می‌تواند زبان مشترکی برای گفت‌وگوی فرهنگی و تقویت تعاملات علمی، پژوهشی و گردشگری میان ملت‌ها باشد.

بی‌تردید نگاه یک‌پارچه به میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی می‌تواند افق‌های تازه‌ای را پیش روی توسعه استان بگشاید.

چنین نگاهی، علاوه بر پاسداری از سرمایه‌های فرهنگی، زمینه‌ساز شکل‌گیری اقتصادی پویا، مبتنی بر فرهنگ و سازگار با محیط‌زیست خواهد بود.

هفت سنگ بالا؛ نوستالژی کودکی و میراث ناملموس هرزگان

دوباره روی هم قرار دهند. بازی تا زمانی ادامه پیدا می‌کند که یکی از این دو حالت رخ دهد. اگر تمام افراد گروهی که سنگ‌ها را زده‌اند با توپ از بازی خارج شوند، آن گروه بازنده محسوب می‌شود و نوبت بازی به تیم مقابل می‌رسد. اما اگر بازیکنان این گروه موفق شوند سنگ‌ها را دوباره به طور کامل روی هم بچینند، آن‌ها برنده آن دور از بازی خواهند بود و دوباره بازی را آغاز می‌کنند.

این بازی علاوه بر سرگرمی، فواید زیادی نیز داشت. هفت‌سنگ بالا باعث افزایش تحرک و فعالیت بدنی در میان کودکان و نوجوانان می‌شد و مهارت‌هایی مانند سرعت، دقت، هماهنگی و همکاری گروهی را تقویت می‌کرد.

همچنین این بازی فرصتی برای تعامل اجتماعی و ایجاد دوستی میان افراد فراهم می‌کرد و فضایی شاد و پرنشاط در میان کودکان محله‌ها ایجاد می‌کرد. با این حال، در سال‌های اخیر و با پیشرفت فناوری و گسترش وسایلی مانند تلفن‌های همراه، رایانه‌ها و بازی‌های دیجیتال، بسیاری از این بازی‌های سنتی کم‌کم از زندگی کودکان و نوجوانان فاصله گرفته‌اند. امروزه بسیاری از کودکان بیشتر وقت خود را صرف استفاده از وسایل الکترونیکی می‌کنند و کمتر فرصت یا تمایل برای انجام بازی‌های گروهی در فضای باز دارند. از سوی دیگر، تغییر سبک زندگی، کاهش فضاهای بازی در شهرها و کم‌رنگ شدن ارتباطات محلی نیز از عواملی هستند که باعث شده‌اند بازی‌هایی مانند هفت‌سنگ بالا کمتر انجام شوند. در نتیجه، بسیاری از این بازی‌های قدیمی که زمانی بخش مهمی از خاطرات کودکی نسل‌های گذشته بودند، در حال فراموشی هستند. با این حال، آشنایی نسل جدید با این بازی‌ها می‌تواند به حفظ بخشی از فرهنگ و هویت محلی کمک کند. بازی هفت‌سنگ بالا نمونه‌ای از میراث ناملموس مردم هرمزگان است که نشان می‌دهد چگونه با ساده‌ترین وسایل می‌توان ساعت‌ها سرگرمی و شادی ایجاد کرد.

بنابراین توجه به بازی‌های بومی و معرفی آن‌ها به نسل‌های جدید اهمیت زیادی دارد. اگر این بازی‌ها دوباره در مدارس، جشنواره‌های فرهنگی و برنامه‌های محلی معرفی و اجرا شوند، می‌توانند بار دیگر جای خود را در میان کودکان و نوجوانان پیدا کنند. حفظ این بازی‌ها در واقع حفظ بخشی از فرهنگ، تاریخ و هویت جامعه است؛ فرهنگی که اگر به آن توجه نشود، ممکن است به تدریج در میان پیشرفت‌های فناوری و تغییرات زندگی مدرن به فراموشی سپرده شود.

داشته باشد. یکی از افراد گروه آغازکننده توپ را در دست می‌گیرد و سعی می‌کند با پرتاب آن به سمت سنگ‌ها، آن‌ها را از روی هم بیندازد.

به محض اینکه توپ به سنگ‌ها برخورد کرده و آن‌ها فرو بریزند، مرحله اصلی بازی آغاز می‌شود. گروهی که سنگ‌ها را زده است باید سریعاً پراکنده شوند و

فرار کنند، زیرا گروه مقابل توپ را برداشته و تلاش می‌کند با آن بازیکنان تیم حریف را هدف قرار دهد. در این مرحله اعضای گروه مدافع توپ را بین یکدیگر پاس می‌دهند تا بتوانند به فردی که به آن‌ها نزدیک‌تر است ضربه بزنند. اگر توپ به یکی از بازیکنان برخورد کند، آن فرد از بازی خارج می‌شود.

در همین زمان، اعضای گروهی که سنگ‌ها را زده‌اند تلاش می‌کنند فرصتی پیدا کنند تا دوباره سنگ‌ها را روی هم بچینند. این کار معمولاً با سرعت و دقت زیادی انجام می‌شود، زیرا در صورتی که توپ به آن‌ها نزدیک شود مجبورند سنگ‌ها را رها کرده و فرار کنند. بنابراین بازیکنان باید با همکاری و هماهنگی یکدیگر لحظه‌ای مناسب پیدا کنند تا یکی از اعضای گروه بتواند سنگ‌ها را دوباره مرتب کند.

هدف گروه مدافع این است که اجازه ندهد سنگ‌ها دوباره چیده شوند و با استفاده از توپ بازیکنان تیم مقابل را از بازی خارج کند. در مقابل، هدف گروه حمله‌کننده این است که پیش از آنکه همه اعضایشان حذف شوند، موفق شوند هفت سنگ را

بازی‌های محلی و سنتی بخش مهمی از فرهنگ و زندگی اجتماعی مردم در گذشته بوده‌اند. در زمانی که کودکان دور، زمانی که هنوز تلفن‌های همراه، بازی‌های رایانه‌ای و فناوری‌های پیشرفته وارد زندگی روزمره مردم نشده بودند، کودکان و نوجوانان بیشتر اوقات فراغت خود را در کوچه‌ها، میدان‌ها و فضای باز با انجام بازی‌های گروهی می‌گذراندند.

این بازی‌ها علاوه بر سرگرمی، باعث تقویت دوستی، همکاری، تحرک و نشاط در میان افراد می‌شدند. یکی از این بازی‌های قدیمی و پرطرفدار در استان هرمزگان، بازی «هفت‌سنگ بالا» است که سال‌ها در میان کودکان و نوجوانان رواج داشته و بخشی از فرهنگ بومی این منطقه به شمار می‌آید.

هفت‌سنگ بالا از جمله بازی‌های گروهی و پرتحرک است که با وسایل بسیار ساده انجام می‌شود. مهم‌ترین وسیله در این بازی هفت عدد سنگ صاف و نسبتاً پهن است که بتوان آن‌ها را به راحتی روی یکدیگر قرار داد. علاوه بر سنگ‌ها، یک توپ نیز برای انجام بازی لازم است. در گذشته که توپ‌های امروزی کمتر در دسترس بودند، گاهی از لیف درخت خرما برای ساخت توپ استفاده می‌کردند و یا حتی یک لنگ کفش را به جای توپ به کار می‌بردند. همین سادگی وسایل باعث می‌شد که این بازی در هر مکان و زمانی قابل انجام باشد.

برای انجام این بازی حداقل چهار نفر لازم است، اما معمولاً این بازی با تعداد بیشتری از افراد، گاهی حتی بیست تا سی نفر، انجام می‌شد که همین موضوع هیجان و جذابیت آن را بیشتر می‌کرد. در آغاز بازی دو نفر به عنوان سرگروه انتخاب می‌شوند. سپس این دو نفر به نوبت از میان افراد حاضر، اعضای گروه خود را انتخاب می‌کنند. این مرحله که به آن «یارکشی» گفته می‌شود، باعث تقسیم بازیکنان به دو گروه تقریباً برابر می‌شود. اگر تعداد افراد حاضر فرد باشد، مثلاً پانزده نفر، پس از تقسیم بازیکنان بین دو گروه، یک نفر باقی می‌ماند که به او «یار کمکی» یا اصطلاحاً «نخودی» می‌گویند. این فرد در طول بازی نقش فرعی دارد و برای کمک در برخی موقعیت‌ها استفاده می‌شود.

پس از تشکیل گروه‌ها، هفت سنگ را روی هم قرار می‌دهند تا یک ستون کوچک از سنگ‌ها ساخته شود. سپس میان دو گروه قرعه‌کشی انجام می‌شود تا مشخص شود کدام گروه ابتدا بازی را آغاز می‌کند. گروهی که قرعه به نام آن‌ها می‌افتد در یک طرف قرار می‌گیرد و گروه دیگر در طرف مقابل می‌ایستد، به طوری که هفت سنگ در میان دو گروه قرار

تأکید بر نقش «میراث فرهنگی» در تقویت «تاب‌آوری اجتماعی» با محوریت تمدن خلیج فارس

نشست تخصصی «میراث فرهنگی و تاب‌آوری اجتماعی با نگاهی به تمدن خلیج فارس» روز سه‌شنبه ۸ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵، با حضور معاون میراث‌فرهنگی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی هرمزگان، به همراه جمعی از میراث‌داران، پژوهشگران و فعالان فرهنگی در موزه خلیج فارس بندرعباس برگزار شد. نشست تخصصی «میراث فرهنگی و تاب‌آوری اجتماعی با نگاهی به تمدن خلیج فارس» در چارچوب سلسله برنامه‌هایی با محوریت «تاب‌آوری اجتماعی و میراث فرهنگی» شکل گرفته و هدف آن بررسی نقش میراث‌فرهنگی در تقویت همبستگی، هویت اجتماعی و پایداری جوامع محلی است. در این نشست، سپهر زارعی معاون میراث‌فرهنگی با تأکید بر اهمیت میراث‌فرهنگی در افزایش انسجام و تاب‌آوری اجتماعی، به جایگاه تمدن دیرینه خلیج فارس در شکل‌گیری فرهنگ و سبک زندگی جوامع ساحلی اشاره کرد. او میراث فرهنگی را یکی از عوامل اثرگذار بر توان جامعه در مواجهه با چالش‌ها دانست و بر ضرورت پاسداشت، معرفی و انتقال این میراث ارزشمند به نسل‌های آینده تأکید کرد.

زارعی همچنین بر لزوم برنامه‌ریزی برای برگزاری رویدادهای مرتبط با میراث فرهنگی، پویایی بیشتر موزه خلیج فارس در نبرد روایت‌ها، افزایش سازمان‌های مردم‌نهاد حافظان و دوستداران میراث، تدوین تقویم سالانه برنامه‌های میراث‌فرهنگی و توجه به نقش ملی این موزه در روزهای حساس و بحرانی کشور تأکید کرد.

گرامی‌داشت روز جهانی موزه و هفته میراث‌فرهنگی در بندرلنگه هم‌افزایی نهادهای محلی در مسیر بازآفرینی شهری

معاون میراث‌فرهنگی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی هرمزگان با اشاره به برنامه‌های اجرا شده در هفته میراث‌فرهنگی در شهرستان بندرلنگه اعلام کرد: روند احیا، مرمت و برنامه‌ریزی برای آینده بافت تاریخی این شهر با جدیت در حال پیگیری است و چشم‌انداز روشنی برای توسعه فرهنگی و گردشگری آن ترسیم شده است.

سپهر زارعی در جریان بازدید از بافت تاریخی بندرلنگه، احیای «خانه تاریخی مقیمی» را از پروژه‌های مهم و اثرگذار در مسیر باززنده‌سازی هویت معماری بومی این منطقه دانست و گفت: خانه مقیمی می‌تواند به نمونه‌ای موفق از احیای بناهای تاریخی تبدیل شود و با کاربری فرهنگی - گردشگری، نقش مهمی در معرفی ظرفیت‌های تاریخی بندرلنگه ایفا کند. معاون میراث‌فرهنگی هرمزگان همچنین در نشست با اعضای انجمن میراث‌فرهنگی گوگانا و جمعی از فعالان حوزه میراث‌فرهنگی، از آغاز تدوین برنامه‌های تخصصی برای برندینگ بندرلنگه با عنوان «شهر مروارید» خبر داد و اظهار کرد: بندرلنگه از ظرفیت‌های ارزشمندی در حوزه تاریخ دریانوردی، تجارت مروارید و معماری ساحلی برخوردار است و با هم‌افزایی جامعه محلی و نهادهای فرهنگی می‌تواند به یکی از مقاصد شاخص گردشگری فرهنگی در جنوب کشور تبدیل شود.

از ابتدای سال جاری تاکنون:

پرداخت ۶۸۹ میلیارد ریال تسهیلات گردشگری و صنایع دستی در هرمزگان

معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از تداوم سیاست‌های حمایتی دولت در راستای تقویت اقتصاد گردشگری و توسعه اشتغال پایدار خبر داد و اعلام کرد: از ابتدای فروردین‌ماه سال جاری تاکنون، ۶۸۹ میلیارد ریال تسهیلات از محل اعتبارات تبصره ۱۵ به فعالان و متقاضیان حوزه گردشگری و صنایع دستی استان پرداخت شده است.

ساناز رمچی روز چهارشنبه ۲۳ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ با اشاره به نقش راهبردی تسهیلات در زنجیره تولید، خدمات و اشتغال در استان هرمزگان اظهار کرد: رویکرد اصلی در تخصیص منابع، حمایت از کسب‌وکارهای خرد، مشاغل خانگی و طرح‌های خویشتن‌فرمایی بوده است؛ به‌گونه‌ای که متقاضیان واجد شرایط توانسته‌اند بر اساس ظرفیت طرح‌های ارائه‌شده، از تسهیلات بهره‌مند شوند.

معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان افزود: تاکنون ۲۹۳۰ نفر از متقاضیان پس از طی مراحل بررسی،

مروری بر تاریخ محلات بندرعباس

زنده یاد منصور نعیمی

عرصه خاک ایران‌زمین را که بر نقشه می‌نگریم، در جنوب پیکر پاک هرمزگان آرمیده است که چون پرنده‌ای باله‌ایش را به هر سو گشاده است. در ۱۲ مهرماه ۱۳۵۵ خورشیدی، با نام هرمزگان، استانی بر پهنه کشور بزرگ و کهن ایران خودنمایی کرد و با آن خو گرفت. استانی پهناور که از یک سوی سر بر شانه دریا دارد و از سویی دیگر به صخره‌های کوهستان تکیه کرده است.

استان هرمزگان، شهرهای بزرگ و کوچکی را در خود جای داده که از این میان، بندرعباس به‌دلیل وسعت خاک و جمعیت زیاد و اهمیتی که دریا (خلیج فارس) به آن داده است به‌عنوان مرکز این استان پهناور در نظر گرفته شد.

پایه‌گذاری این شهر بندری با عنوان «قلعه عباسی» یا «قلعه مبارکه عباسی» در پاسخ به یک مسئله حیاتی ملی که همانا واکنش در برابر حضور بیگانگان بود صورت گرفت. آن زمان که پرتغالی‌ها اقدام به ساخت قلعه‌ای در محل گمبرون کردند، ایرانیان دوره شاه عباس صفوی واکنش نشان داده و ضمن تخریب آن، قلعه‌ای را بنا نهادند به نام «قلعه شاهی» یا «قلعه عباسی» که هنوز محله‌ای در غرب بندرعباس به‌نام قلعه شاهی وجود دارد. از آن پس از سراسر جنوب، و حتی نواحی دورتر، مهاجرت‌ها به این بندر آغاز شد. موقعیت بسیار حساس و مهم بندرعباس به لحاظ ارتباطی، نظامی، تجاری و سیاسی، عامل اصلی این مهاجرت‌ها بوده که هم‌اکنون پس از گذشت چهارقرن از موقعیت ویژه آن کاسته نشده است.

بافت اولیه جمعیتی و نژادی مردم بندرعباس ریشه در موقعیت آباد پیرامون رودخانه میناب (دشت میناب) داشته است. سپس با مهاجرین بلوچ، آبادی‌های اطراف و آنگاه با اقوام و گروه‌های دورتر و غیرمتجانس‌تر مخلوط و ممزوج شدند. با ورود مهاجمین و مهاجرین عرب از آن سوی آب‌های خلیج فارس به این منطقه این اقوام نیز در بافت جمعیتی آن حل شدند. آمدن اقوام جنوب فارس و لارستان همراه با لشکرکشی‌ها و استقرار خارجیان، ماموران دولتی و مهاجرین جویای کار به بندرعباس که اهمیت تجاری و صنعتی آن شدت می‌گرفت، بافت جمعیتی این شهر را شلوغ‌تر و درهم‌تر کرد. به موازات گسترش شهر، جمعیت آن نیز رو به فزونی نهاده و در پی آن محله‌های تازه‌ای شکل گرفت تا آنجا که روستاهایی چون نابند، مخ ناخا، داماهی، شغو، سورو و... نیز به محله‌های بندرعباس تبدیل شدند. پس از تشکیل پلیس جنوب (S.P.R)، ساخت کنسول‌خانه انگلیسی‌ها، ایجاد خطوط تلگراف، دارالحکومه (کلاه فرنگی)، ایجاد گدای (انبارکالا)، تاسیس گمرک، کنسولگری روس، ساخت اسکله، تاسیس شرکت اتلس (شیلات)، کارخانه برق، نخ‌ریسی خنجی، ایجاد بهداری و نیروی ژاندارمری، تشکیل نیروی دریایی، ایجاد نظمیه (شهربانی)، تشکیل شهرداری (بلدیه)، اداره فرهنگ و ده‌ها تاسیسات عمرانی دیگر که همراه با ازدیاد نفوس (جمعیت) بود، محله‌های جدیدتری به‌وجود آمدند و رونق گرفتند که همچنان رو به ازدیاد است.

طی چهارقرن، جمعیتی در بندرعباس شکل گرفت که اساس آن مهاجرت است. بندرعباس فراز و فرودهای بسیاری را پشت سر نهاده و سال‌های رونق و رکود را تجربه کرده است اما هیچ‌گاه از جاذبه‌های اقتصادی و اجتماعی آن جهت جلب مهاجران کاسته نشده است. چنانچه امروزه این شهر به عنوان قطب ارتباطی، دریانوردی، صنعت، شیلات و نظامی کشور مطرح است.

ادامه دارد

شد.

رمچی تأکید کرد: توسعه صنایع دستی بومی و حمایت از طرح‌های کوچک و متوسط گردشگری، از مهم‌ترین محورهای سیاست‌گذاری در هرمزگان به شمار می‌رود و تسهیلات تبصره ۱۵ می‌تواند نقش مؤثری در پایداری فعالیت‌های اقتصادی، کاهش نرخ بیکاری و افزایش درآمد خانوارهای فعال در این بخش ایفا کند.

برگزاری آزمون صنایع دستی در شهرستان میناب

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان میناب از برگزاری آزمون مهارت‌های صنایع دستی در رشته‌های خوس‌دوزی و گلابتون‌دوزی در این شهرستان خبر داد. نیما اقتداری با اشاره به اهمیت صیانت و تداوم هنرهای سنتی بومی منطقه اظهار کرد: این آزمون با حضور ۲۰ نفر از هنرجویان و فعالان

حوزه صنایع دستی برگزار شد که در پایان، ۱۵ نفر از شرکت‌کنندگان موفق به کسب دریافت گواهینامه آموزشی شدند.

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان میناب افزود: برگزاری آزمون‌های مهارتی در حوزه صنایع دستی باهدف ارزیابی سطح توانمندی هنرجویان، استانداردسازی آموزش‌ها و همچنین توانمندسازی فعالان این حوزه انجام می‌شود و نقش مهمی در حفظ و احیای هنرهای اصیل و بومی منطقه دارد.

او با تأکید بر جایگاه ویژه خوس‌دوزی و گلابتون‌دوزی در فرهنگ و هویت هنری هرمزگان بیان کرد: این رشته‌ها ازجمله هنرهای شاخص و ریشه‌دار استان به شمار می‌روند که علاوه بر ارزش فرهنگی و هویتی، می‌توانند به‌عنوان ظرفیتی مهم در توسعه اقتصاد خلاق و اشتغال پایدار به‌ویژه برای زنان هنرمند منطقه ایفای نقش کنند.

ارزیابی و تأیید پرونده، به بانک‌های عامل معرفی‌شده‌اند و فرآیند پرداخت تسهیلات همچنان با جدیت در حال انجام است.

او اظهار کرد: حمایت هدفمند از فعالان حوزه گردشگری و صنایع دستی، علاوه بر ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، زمینه‌ساز رونق اقتصادی در مناطق شهری و روستایی، افزایش مشارکت جوامع محلی و تقویت زیرساخت‌های اقتصاد فرهنگی استان خواهد

ارتقای مهارت‌های صنایع دستی هرمزگان آموزش ۱۱۶ هنرجو و اجرای برنامه‌های تخصصی جدید

معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، اعلام کرد: از ابتدای سال تاکنون ۱۱۶ هنرجو در دوره‌های عمومی صنایع دستی استان آموزش دیده‌اند و مجموعه‌ای از دوره‌های تخصصی برای ارتقای کیفیت و استانداردسازی تولیدات در دستور کار قرار گرفته است.

ساناز رمچی، معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، با تشریح

عملکرد آموزشی این حوزه در سال جاری اظهار کرد: از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۱۶ نفر در دوره‌های عمومی صنایع دستی شرکت کرده‌اند که این امر بخشی از رویکرد نظام‌مند استان برای توسعه مهارت‌های سنتی و ارتقای ظرفیت‌های تولیدی قلمداد می‌شود.

او اظهار کرد: این دوره‌ها در رشته‌های متنوع و متناسب با نیازهای بومی برگزار شده است؛ از جمله رشته گلابتون‌دوزی و البسه محلی که طی آن ۴۳ هنرجو تحت آموزش قرار گرفته‌اند، همچنین دوره سفال و سرامیک که با همکاری اداره کل زندان‌ها در شهرستان میناب اجرا شده و ۷۲ نفر از گروه‌های هدف در آن حضور داشته‌اند.

معاون صنایع دستی هرمزگان افزود: افزون بر این، در رشته زیورآلات سنتی نیز یک هنرمند در شهرستان بندرلنگه آموزش دیده است.

رمچی با اشاره به ضرورت تقویت مهارت‌های علمی در صنایع دستی، از برنامه‌ریزی برای برگزاری چند دوره تخصصی پیشرفته در آینده نزدیک خبر داد.

او عنوان کرد: دوره‌های «استانداردسازی و ارزیابی کیفیت در صنایع دستی»، «مبانی شناخت و ارزش‌گذاری علمی محصولات صنایع دستی» و «آشنایی با مواد اولیه، فرایند تولید و شاخص‌های تشخیص کیفیت» دوره‌هایی هستند که به زودی برگزار می‌شوند که می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای در ارتقای سطح دانش فنی هنرمندان و افزایش توان رقابتی تولیدات صنایع دستی هرمزگان در سطح ملی و منطقه‌ای داشته باشند.

رمچی تأکید کرد: این اقدامات در راستای حمایت از هنرمندان، ارتقای کیفیت تولیدات و تقویت حضور صنایع دستی استان در بازارهای هدف انجام می‌گیرد و تداوم این روند می‌تواند جایگاه هرمزگان را در زنجیره ارزش صنایع دستی کشور بیش از پیش تثبیت کند.

ارزیابی کیفیت خدمات و استانداردسازی تاسیسات گردشگری میناب در بازدید میدانی

در راستای ارتقای کیفیت خدمات گردشگری و ارزیابی میزان استانداردسازی تاسیسات موجود، سرپرست معاونت گردشگری و سرمایه گذاری طرح‌ها اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، از تاسیسات گردشگری شهرستان میناب بازدید کرد.

روز شنبه ۱۲ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ در جریان بازدید میدانی از تاسیسات گردشگری میناب، وضعیت زیرساخت‌ها، روند ارائه خدمات اقامتی و پذیرایی و سطح رعایت استانداردهای مصوب مورد بررسی دقیق قرار گرفت.

سلیم محمدی سرپرست معاونت گردشگری و سرمایه‌گذاری طرح‌ها اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان در این بازدید بر اهمیت ارائه خدمات مطلوب، ساماندهی و به‌روزرسانی تاسیسات، و همچنین فراهم‌سازی شرایط مناسب برای توسعه سرمایه‌گذاری‌های جدید تأکید کرد.

او با اشاره به ظرفیت‌های متنوع طبیعی، فرهنگی و اقتصادی میناب، این شهرستان را یکی از نقاط اثرگذار در توسعه گردشگری استان دانست و افزود: افزایش کیفیت خدمات، استانداردسازی واحدهای گردشگری و حمایت از سرمایه‌گذاران، مسیر توسعه گردشگری میناب را هموارتر خواهد کرد.

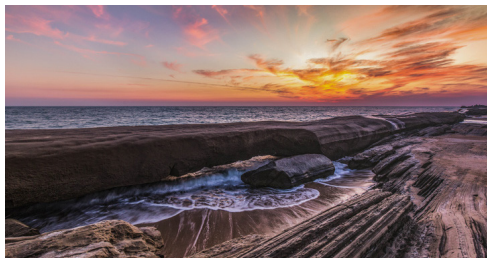

به گفته محمدی، این بازدیدها اقدامی مؤثر در جهت هم‌افزایی بین‌استانی، تبادل تجربیات تخصصی و تقویت توسعه پایدار گردشگری کشور به شمار می‌رود.

تهیه ۲۰ کلیپ معرفی جاذبه‌های گردشگری هرمزگان با تمرکز بر روستاهای ساحلی

طرح‌های اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان تأکید کرد: روستاهای ساحلی هرمزگان به‌واسطه قرارگیری در کرانه خلیج فارس و دریای عمان، سنت‌های دیرین دریانوردی و زیست‌بوم منحصربه‌فرد، از مهم‌ترین کانون‌های جاذب گردشگر در جنوب کشور هستند. همین ویژگی‌ها موجب شده در این پروژه تلاش ویژه‌ای برای معرفی ظرفیت‌های این مناطق، از جمله سواحل بکر، لنج‌سازی سنتی، غذاهای دریایی، و آیین‌های مرتبط با دریا صورت گیرد. او افزود: تولید این مجموعه می‌تواند نقشی مؤثر در توسعه گردشگری پایدار و ارتقای جایگاه هرمزگان در بازار گردشگری داخلی و بین‌المللی ایفا کند.

برنامه‌هایی فرصت ارزشمندی برای الگوبرداری از تجربه‌های موفق، شناسایی ظرفیت‌های نو و تدوین یک مسیر مشترک برای توسعه صنعت گردشگری ایران فراهم می‌کند.

سرپرست معاونت گردشگری و سرمایه‌گذاری طرح‌های اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از تولید ۲۰ کلیپ تخصصی با محوریت معرفی جاذبه‌های گردشگری استان به‌ویژه روستاهای ساحلی و گردشگری پذیر خبر داد.

سلیم محمدی روز دوشنبه ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ گفت: با توجه به جایگاه ویژه روستاهای ساحلی در هویت فرهنگی و گردشگری استان، بخش مهمی از این کلیپ‌ها به معرفی ویژگی‌های طبیعی، معماری، صنایع دستی و آیین‌های محلی این روستاها اختصاص یافته است.

سرپرست معاونت گردشگری و سرمایه‌گذاری

بررسی موانع طرح‌های گردشگری بخش خصوصی در محور سرخون بندرعباس

سرپرست معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در محور گردشگری سرخون بندرعباس بازدید کرد.

در راستای حمایت از سرمایه‌گذاران حوزه گردشگری و بررسی روند پیشرفت طرح‌های در حال اجرا، سرپرست معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان روز سه‌شنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ از پروژه‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در محور گردشگری سرخون بندرعباس بازدید میدانی به عمل آورد. در این بازدید، آخرین وضعیت اجرای طرح‌ها، میزان پیشرفت فیزیکی پروژه‌ها و چالش‌ها و موانع پیش‌روی سرمایه‌گذاران مورد بررسی قرار گرفت. همچنین با هدف تسریع در روند اجرایی پروژه‌ها،

بررسی ظرفیت‌های اقامتی پایتخت در بازدید معاونان گردشگری سراسر کشور

سرپرست معاونت گردشگری استان هرمزگان به همراه معاونان گردشگری استان‌های سراسر کشور، در جریان برنامه‌ای ملی، از چندین مرکز اقامتی شهر تهران بازدید کرد.

معاونان گردشگری استان‌های سراسر کشور، از بخش‌های مختلف مراکز اقامتی پایتخت دیدن کرده و از نزدیک در جریان ظرفیت‌ها، چالش‌ها و وضعیت کیفی خدمات هتلداری تهران قرار گرفتند.

بررسی استانداردهای پذیرایی، امکانات رفاهی، سطح رعایت پروتکل‌های بهداشتی و نوآوری‌های مراکز اقامتی در جذب گردشگر از مهم‌ترین محورهای این بازدید بود.

سلیم محمدی سرپرست معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، با اشاره به اهمیت این برنامه مشترک گفت: هدف اصلی این بازدیدها، ارتقای سطح کیفی و کمی خدمات اقامتی در سراسر کشور است. چنین

برگزاری رویداد آموزش میدانی و توان‌افزایی راهنمایان گردشگری به مناسبت روز ملی مرتع و مرتعداری در حاجی‌آباد

سرپرست معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، از برگزاری رویداد آموزش میدانی و توان‌افزایی راهنمایان گردشگری به مناسبت «روز ملی مرتع و مرتعداری» با شعار «حفاظت از مراتع، صیانت از سرزمین» در مرتع دق‌دزدان شهرستان حاجی‌آباد خبر داد.

رویداد آموزش میدانی و توان‌افزایی راهنمایان گردشگری به مناسبت روز ملی مرتع و مرتعداری روز جمعه ۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ با مشارکت مؤسسه گردشگری «مشق آفرینش» و با همکاری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان، اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان حاجی‌آباد، سازمان جهاد کشاورزی استان هرمزگان، اداره امور عشایری و جمعی از فعالان و علاقه‌مندان حوزه منابع طبیعی برگزار شد.

سلیم محمدی سرپرست معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان در خصوص این رویداد گفت: در این برنامه آموزشی، راهنمایان گردشگری در قالب بازدید میدانی و آموزش عملی، با همراهی استاد متخصص گیاه‌شناسی، به شناسایی گونه‌های گیاهی بومی، بررسی ویژگی‌های اکولوژیکی مرتع و شناخت حساسیت‌های حفاظتی این زیست‌بوم پرداختند.

او افزود: همچنین شرکت‌کنندگان در بخش عملی برنامه، با کاشت گونه‌های بومی در عرصه طبیعی مرتع دق‌دزدان، به‌طور مستقیم در فرآیند حفاظت و احیای پوشش گیاهی مشارکت کردند. این تجربه میدانی فرصتی ارزشمند برای درک عمیق‌تر طبیعت و تقویت توان انتقال دانش به گردشگران در مسیر توسعه طبیعت‌گردی مسئولانه فراهم ساخت.

و تقویت زیرساخت‌ها نقش مهمی در رونق گردشگری، ایجاد اشتغال و توسعه اقتصادی منطقه دارد. او افزود: محور گردشگری سرخون بندرعباس از جمله ظرفیت‌های مهم گردشگری در استان هرمزگان به شمار می‌رود که با اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی می‌تواند به یکی از مقاصد جذاب گردشگری در منطقه تبدیل شود.

راهکارهای لازم برای رفع مشکلات موجود و تسهیل فرآیندهای اداری و اجرایی مطرح و مورد بحث قرار گرفت. سلیم محمدی سرپرست معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان در این بازدید بر حمایت این اداره کل از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در توسعه زیرساخت‌های گردشگری استان تأکید کرد و افزود: توسعه محورهای گردشگری

بررسی روند پرداخت تسهیلات به تأسیسات گردشگری آسیب‌دیده از جنگ رمضان

گفت: در نشست مشترک با نمایندگان بنیاد علوی و بنیاد برکت روند پرداخت تسهیلات به فعالان حوزه گردشگری، به‌ویژه تأسیسات گردشگری آسیب‌دیده از جنگ رمضان، مورد بررسی قرار گرفت و بر ضرورت تسریع در روند حمایت‌های مالی از بهره‌برداران این بخش تأکید شد.

او افزود: همچنین در این جلسه موانع و مشکلات موجود در فرآیند پرداخت تسهیلات توسط بانک‌های عامل بررسی و راهکارهایی برای رفع مشکلات متقاضیان و تسریع در پرداخت تسهیلات ارائه شد.

سرپرست معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از برگزاری نشست مشترک با نمایندگان بنیاد علوی و بنیاد برکت برای پیگیری تسهیلات بانکی متقاضیان و بهره‌برداران تأسیسات گردشگری، به‌ویژه واحدهای آسیب‌دیده از جنگ رمضان خبر داد.

سلیم محمدی، سرپرست معاونت گردشگری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، روز دوشنبه ۲۸ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ در خصوص بررسی روند پرداخت تسهیلات به تأسیسات گردشگری آسیب‌دیده از جنگ رمضان

موزه‌ها و بازخوانی میراث تمدنی

ادامه از صفحه ۲

... با صید و دریانوردی، و حتی در الگوهای زیستی و معیشتی جوامع ساحل‌نشین مشاهده کرد. چنین شواهدی نشان می‌دهد که خلیج فارس در طول تاریخ بستر شکل‌گیری نوعی جهان فرهنگی مشترک بوده که مرزهای جغرافیایی را در می‌نوردیده است. در این چارچوب، موزه‌ها نقشی بنیادین در حفاظت، مستندسازی و تفسیر این میراث ارزشمند ایفا می‌کنند. اشیای باستان‌شناسی زمانی می‌توانند به منابعی برای فهم گذشته تبدیل شوند که در چارچوب نظام‌های علمی حفاظت، طبقه‌بندی و تحلیل قرار گیرند. موزه‌ها با فراهم آوردن چنین بستری، امکان آن را فراهم می‌کنند که داده‌های مادی گذشته به دانش تاریخی تبدیل شوند. به بیان دیگر، موزه‌ها حلقه واسط میان کاوش‌های میدانی باستان‌شناسی و فهم عمومی از تاریخ‌اند.

از منظر معرفت‌شناختی، اشیای موزه‌ای را می‌توان «متون مادی تاریخ» دانست؛ متونی که خوانش آن‌ها نیازمند روش‌های علمی و رویکردهای میان‌رشته‌ای است. هر سفالینه، هر قطعه فلز، هر ابزار یا شیء دریانوردی در واقع حامل اطلاعاتی درباره فناوری، اقتصاد، روابط اجتماعی و نظام‌های فکری جوامع گذشته است. هنگامی که این اشیاء در فضای موزه گردآوری و در چارچوب روایت‌های علمی ارائه می‌شوند، به ابزارهایی برای بازسازی تاریخ فرهنگی و تمدنی یک منطقه تبدیل می‌گردند.

در جهان امروز، رویکردهای نوین موزه‌داری نیز بر همین کارکرد دانشی و فرهنگی موزه‌ها تأکید دارند. موزه‌های معاصر تلاش می‌کنند با بهره‌گیری از فناوری‌های دیجیتال، روایت‌های تعاملی و روش‌های نوین نمایش، ارتباطی فعال‌تر میان مخاطبان و میراث فرهنگی برقرار کنند. چنین رویکردی سبب می‌شود که موزه‌ها از فضاهایی صرفاً نمایشگاهی به مراکزی پویا برای آموزش، پژوهش و گفت‌وگوی فرهنگی تبدیل شوند. در این فرآیند، مخاطب دیگر صرفاً تماشاگر اشیا نیست، بلکه به مشارکت‌کننده‌ای در فهم و بازخوانی تاریخ بدل می‌شود.

در ارتباط با میراث فرهنگی خلیج فارس، این رویکرد اهمیت دوچندانی می‌یابد. گستره وسیع داده‌های باستان‌شناسی و تاریخی این منطقه، ظرفیت‌های فراوانی برای پژوهش‌های میان‌رشته‌ای در حوزه‌هایی چون باستان‌شناسی دریایی، تاریخ تجارت، انسان‌شناسی فرهنگی و مطالعات دریایی فراهم کرده است. حفاظت و معرفی این میراث نه تنها به تقویت هویت تاریخی مناطق ساحلی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند در سطحی گسترده‌تر به فهم بهتر نقش خلیج فارس در تاریخ تمدن جهانی یاری رساند.

در نهایت، روز جهانی موزه یادآور این حقیقت است که میراث فرهنگی تنها یادگار گذشته نیست، بلکه سرمایه‌ای برای آینده نیز به شمار می‌آید. حفظ و پاسداشت آثار تاریخی و باستان‌شناسی، در واقع پاسداشت حافظه جمعی و تداوم هویت فرهنگی یک جامعه است. موزه‌ها در این میان، نقش پاسداران این حافظه را بر عهده دارند؛ نهادهایی که با گردآوری، حفاظت و روایت میراث مادی، امکان گفت‌وگویی مستمر میان گذشته، حال و آینده را فراهم می‌آورند.

در پرتو چنین نگاهی، توجه به میراث تاریخی خلیج فارس و داده‌های ارزشمند باستان‌شناسی آن، نه تنها یک وظیفه فرهنگی، بلکه ضرورتی علمی و تمدنی است. این میراث گواهی روشن بر سهم مهم این پهنه آبی در تاریخ تعاملات انسانی و شکل‌گیری شبکه‌های ارتباطی در جهان باستان است. پاسداشت و معرفی علمی این آثار می‌تواند به تعمیق شناخت ما از تاریخ منطقه و تقویت پیوندهای فرهنگی میان نسل‌های امروز و گذشته یاری رساند. روز جهانی موزه، فرصتی است برای یادآوری این مسئولیت مشترک؛ مسئولیتی که در آن حفاظت از میراث فرهنگی، صیانت از حافظه تمدنی و انتقال آن به آیندگان، به عنوان یکی از مهم‌ترین رسالت‌های فرهنگی جوامع انسانی مطرح می‌شود.

آغاز فاز سوم تکمیل زیرساخت‌های گردشگری آبگرم خست دربندرلنگه گام مهم برای رونق گردشگری سلامت در غرب هرمزگان

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از آغاز فاز سوم عملیات تکمیل زیرساخت‌های گردشگری آبگرم خست در شهرستان بندرلنگه خبر داد. عادل شهرزاد با تشریح جزئیات این طرح اظهار کرد: فاز سوم، عملیات برق‌رسانی به مجموعه آبگرم خست شامل احداث پست برق، نصب ترانس و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تأمین انرژی پایدار در دستور کار قرار گرفته است.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان با اشاره به اهمیت این پروژه در توسعه گردشگری منطقه افزود: تکمیل زیرساخت‌های آبگرم خست می‌تواند زمینه‌ساز جذب گردشگران سلامت، ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری و رونق اقتصادی برای روستاهای اطراف و شهرستان

بندرلنگه شود. او اعلام کرد: برای اجرای این فاز، ۱۵ میلیارد ریال از محل اعتبارات استانی تخصیص یافته و با اتمام عملیات برق‌رسانی، زمینه برای آغاز مراحل بعدی شامل ایجاد امکانات رفاهی و آماده‌سازی محیطی فراهم خواهد شد.

مدیرکل میراث فرهنگی هرمزگان تأکید کرد: تکمیل زیرساخت گردشگری آبگرم خست یکی از طرح‌های اولویت‌دار استان در بخش گردشگری سلامت است و با تکمیل آن، چشم‌انداز توسعه پایدار گردشگری در غرب استان تقویت می‌شود.

گفتنی است در فازهای اول و دوم ایجاد و تکمیل زیرساخت گردشگری آبگرم خست برق رسانی به طول ۲ کیلومتر و عملیات تسطیح، خاک‌برداری، جدول کاری و بلوک چینی انجام شده بود.

برگزاری نمایشگاه «ایستاده در غبار» برای اصحاب رسانه دربندرعباس

معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از برگزاری نمایشگاه «ایستاده در غبار» ویژه اصحاب رسانه خبر داد. سپهر زارعی روز پنجشنبه ۳۱ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ با اشاره به برگزاری نمایشگاه «ایستاده در غبار» گفت: این رویداد با هدف آشنایی بیشتر رسانه‌ها با بناها و آثار تاریخی کشور که در جریان جنگ رمضان دچار آسیب شده‌اند، در هتل همای بندرعباس برگزار شد. معاون میراث فرهنگی هرمزگان بیان کرد: نقش رسانه‌ها در آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی درباره اهمیت حفاظت از میراث فرهنگی بسیار مهم است و می‌توانند با انعکاس واقعیت‌ها، توجه افکار عمومی را به آسیب‌هایی که جنگ‌ها بر آثار و بناهای تاریخی

مدیرکل میراث فرهنگی هرمزگان خبر داد
پایان فاز دوم عملیات اجرایی تکمیل زیرساخت‌های گردشگری در ساحل پارسیان
گامی در مسیر تقویت زیرساخت‌ها و توسعه پایدار گردشگری در غرب هرمزگان

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از پایان عملیات اجرایی فاز دوم پروژه تکمیل زیرساخت‌های گردشگری در پارک ساحلی خلیج فارس شهرستان پارسیان خبر داد.

عادل شهرزاد روز یکشنبه ششم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ با اعلام این خبر گفت: عملیات اجرایی فاز دوم پروژه زیرساخت گردشگری در ساحل پارسیان با اعتباری بالغ بر ۶۰ میلیارد ریال به انجام رسیده است.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان با تأکید بر اهمیت تقویت زیرساخت‌های گردشگری در نوار ساحلی استان اظهار کرد: پارک ساحلی خلیج فارس در شهرستان پارسیان به‌عنوان یکی از فضاهای شاخص گردشگری در غرب هرمزگان، از ظرفیت‌های قابل‌توجهی برای جذب گردشگران داخلی و توسعه جریان سفر در این منطقه برخوردار است.

او افزود: تکمیل زیرساخت‌ها و خدمات رفاهی در این محدوده، نقش مهمی در ارتقای کیفیت خدمات گردشگری، افزایش رضایت گردشگران و تقویت جایگاه پارسیان در نقشه مقاصد گردشگری استان ایفا می‌کند.

شهرزاد با اشاره به اقدامات انجام‌شده در این مرحله از پروژه تصریح کرد: در فاز دوم این طرح، اجرای ۸ چشمه سرویس بهداشتی، ۴ چشمه حمام، ۱۰ سکوی نشیمن و همچنین عملیات محوطه‌سازی با هدف ساماندهی فضای ساحلی و افزایش سطح خدمات‌رسانی به گردشگران در دستور کار قرار گرفت و به بهره‌برداری رسید.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان اظهار کرد: توسعه و تکمیل زیرساخت‌های گردشگری در سواحل استان از اولویت‌های مهم اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان به شمار می‌رود و تلاش می‌شود با ایجاد امکانات مناسب و استاندارد در مناطق ساحلی، زمینه بهره‌برداری مطلوب‌تر از ظرفیت‌های طبیعی و گردشگری استان فراهم شود.

او در پایان ابراز امیدواری کرد: با تکمیل این زیرساخت‌ها و فراهم شدن امکانات خدماتی و رفاهی مناسب، زمینه برای افزایش حضور گردشگران، ارتقای کیفیت خدمات و رونق فعالیت‌های گردشگری در شهر پارسیان بیش از پیش فراهم شود.

وارد می‌کنند جلب کنند.

زارعی افزود: این نمایشگاه تلاش دارد بخشی از خسارت‌ها و آسیب‌هایی را که جنگ بر آثار تاریخی و میراث فرهنگی وارد کرده است، به تصویر بکشد و اهمیت صیانت از این گنجینه‌های ارزشمند را یادآوری کند.

او همچنین از اصحاب رسانه دعوت کرد با پوشش خبری این رویداد، در معرفی و پاسداشت میراث فرهنگی کشور و روایت آنچه جنگ بر آثار تاریخی تحمیل کرده است، نقش‌آفرینی کنند.

نمایشگاه «ایستاده در غبار» از اول تا هفتم خردادماه در حمام تاریخی گلهداری بندرعباس پذیرای علاقه‌مندان خواهد بود.

مفاخر هرزگان

در این ستون، قصد داریم به معرفی مفاخر استان هرمزگان در حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بپردازیم؛ چهره‌هایی که با سال‌ها تلاش، دانش بومی، تجربه میدانی و تعهد فرهنگی، نقش مهمی در حفظ و انتقال هویت تاریخی و اجتماعی این سرزمین ایفا کرده‌اند. هرمزگان، با پیشینه‌ای کهن در دریانوردی، تجارت، معماری بومی، آیین‌های سنتی و هنرهای دستی، گنجینه‌ای زنده از فرهنگ ایرانی در سواحل خلیج فارس است. در این میان، مردان و زنانی هستند که بی‌بیاهو اما مؤثر، حافظان این میراث ارزشمند بوده‌اند؛ افرادی که سهمی ماندگار در معرفی و صیانت از هویت هرمزگان داشته‌اند.

علی بحری؛ احیاگر میراث دریانوردی

و بنیان‌گذار نخستین موزه دریایی مردمی ایران
علی بحری، از برجسته‌ترین مفاخر زنده استان هرمزگان و از پیشکسوتان نام‌آشنای دریانوردی جنوب کشور است؛ شخصیتی که بخش مهمی از عمر خود را صرف پاسداشت تاریخ شفاهی دریا و احیای میراث معنوی و مادی مردمان ساحل‌نشین کرده است. او بنیان‌گذار نخستین موزه دریایی مردمی ایران در بندر کنگ است؛ موزه‌ای که امروز به یکی از مهم‌ترین پایگاه‌های هویت فرهنگی و دریانوردی خلیج فارس بدل شده است.

آرزوی دیرین علی بحری برای ایجاد یک موزه مردمی، نوروز سال ۱۳۹۰ با آویختن یک دهل و لباس ناخدایی پدرش بر دیوار خانه‌اش آغاز شد؛ اقدامی ساده اما عمیق که با استقبال گسترده مردم، شورا و شهرداری کنگ همراه شد. در مدتی کوتاه، ناخداها، جاشوها و خانواده‌های قدیمی دریانوردان، اشیای ارزشمند خود را از انبارها و پستوها بیرون آوردند و با اعتماد کامل در اختیار او گذاشتند. به این ترتیب، مجموعه کوچک اولیه طی دو سال به گنجینه‌ای مشتمل بر بیش از ۷۰۰ قلم شیء تاریخی تبدیل شد؛ آثاری که هرکدام بخشی از حافظه زنده دریانوردی دیرینه ایران هستند. در میان این آثار، نقشه‌های تاریخی محافظت‌شده در لوله‌های برنجی، جلیقه نجات شیشه‌ای، ابزارهای ناوبری سنتی که پیش از ظهور GPS موقعیت لنج‌ها را مشخص می‌کردند، و ده‌ها وسیله کم‌نظیر دیگر، جایگاه ویژه‌ای دارند. این اشیاء نه تنها ارزش موزه‌ای دارند، بلکه روایتگر اقتدار دریایی ایران و حضور پررنگ نام‌های خلیج فارس و بوموسی در اسناد قدیمی‌اند. موزه مردم‌شناسی و دریانوردی بندر کنگ امروز یکی از مهم‌ترین مجموعه‌های مردم‌شناسی جنوب ایران به‌شمار می‌رود؛ مکانی که تاریخ، فرهنگ، معماری، صنایع دستی، پوشاک و آیین‌های مردمان ساحل‌نشین را در گستره‌ای کم‌نظیر گرد آورده است. این موزه که به همت خیران، ناخداها و جاشوهای محلی شکل گرفته، اکنون یکی از جاذبه‌های اصلی گردشگری هرمزگان است و سالانه پذیرای هزاران پژوهشگر، گردشگر و علاقه‌مند به تاریخ دریاست.

علی بحری نه فقط یک گردآورنده آثار قدیمی، بلکه روایتگر زنده تاریخ دریانوردی هرمزگان است؛ مردی که به‌تنهایی توانسته گنجینه‌ای ارزشمند را از فراموشی نجات دهد و آن را به میراث ماندگار نسل‌های آینده تبدیل کند. او از چهره‌های تأثیرگذار فرهنگی استان و نمادی از عشق و تعهد مردم هرمزگان به دریا، تاریخ و هویت خلیج فارس است.

بهده مهرگان؛ نگین گردشگری پسرانه‌های خلیج فارس

خوبی از اصول دفاعی و نظامی آگاه بوده‌اند. اهمیت کلات بهده تنها به بقایای معماری آن محدود نمی‌شود؛ بلکه در متون تاریخی نیز از آن یاد شده است. در برخی سفرنامه‌های دوره قاجار، این قلعه به عنوان دژی با شش برج مستحکم توصیف شده که دارای دو آب‌انبار و چاهی عمیق موسوم به «دیلاو» بوده است.

وجود چنین سازه‌هایی در ارتفاعات کوهستانی، بیانگر

نبوغ مهندسی گذشتگان در تامین منابع آب و ایجاد امنیت در مناطق صعب‌العبور است. چاه دیلاو که در دل سنگ حفر شده، یکی از نمونه‌های جالب توجه از فناوری‌های سنتی مدیریت آب در مناطق خشک به شمار می‌رود. جاذبه‌های تاریخی بهده تنها به قلعه کلات محدود نمی‌شود. در اطراف این روستا آثار متعددی وجود دارد که هر کدام بخشی از تاریخ و فرهنگ این منطقه را روایت می‌کنند.

از جمله این آثار می‌توان به «هشت برکه» اشاره کرد؛ مجموعه‌ای از آب‌انبارهای قدیمی که برای ذخیره و نگهداری آب باران ساخته شده‌اند. این سازه‌ها نمونه‌ای از دانش بومی در مدیریت منابع آبی در مناطق کم‌آب جنوب ایران هستند. محوطه باستانی «بَرْتَش» نیز یکی دیگر از نقاط

در دل پسرانه‌های آرام خلیج فارس و در میان کوه‌هایی که روایتگر قرن‌ها زندگی و تلاش مردمان جنوب‌اند، روستایی قرار گرفته که تاریخ و فرهنگ را در کنار طبیعت بکر خود به نمایش می‌گذارد؛ روستای «بهده» از توابع مهرگان در بخش مرکزی شهرستان پارسیان.

روستای بهده که در ارزیابی‌های ملی توانسته رتبه ششم روستاهای هدف گردشگری کشور را کسب کند، امروز به عنوان یکی از مهم‌ترین مقاصد گردشگری فرهنگی در استان هرمزگان شناخته می‌شود.

بهده نه تنها به دلیل موقعیت طبیعی و معماری بومی خود، بلکه به سبب مجموعه‌ای از آثار تاریخی و آیین‌های کهن، به یک گنجینه زنده از میراث تمدنی پسرانه‌های خلیج فارس تبدیل شده است.

بهده روستایی با قدمتی چندین هزار ساله است که نشانه‌های زندگی در آن از دوره‌های پیش از اسلام تا دوران میانه اسلامی قابل مشاهده است. قرار گرفتن این روستا در مسیرهای تاریخی ارتباطی جنوب ایران باعث شده تا در طول قرن‌ها محل سکونت و فعالیت مردمانی باشد که با طبیعت سخت منطقه سازگار شده و شیوه‌های خلاقانه‌ای برای زیست در آن ابداع کرده‌اند.

در بافت تاریخی روستا، ردپای معماری سنتی جنوب ایران به خوبی دیده می‌شود؛ خانه‌هایی با مصالح بومی، کوچه‌های باریک و ساختارهایی که برای مقابله با گرما و کم‌آبی طراحی شده‌اند. این ویژگی‌ها بهده را به نمونه‌ای ارزشمند از فرهنگ و سبک زندگی مناطق جنوبی کشور تبدیل کرده است.

در قلب روستای بهده و بر فراز کوهی که به همین نام شناخته می‌شود، بنای تاریخی «کلات بهده» قرار دارد؛ دژی استوار که قرن‌ها نگهبان این سرزمین بوده است. بقایای این قلعه که قدمت آن به دوره‌های ساسانی تا اوایل دوره‌های اسلامی بازمی‌گردد، نشان‌دهنده اهمیت راهبردی این منطقه در گذشته است.

این اثر تاریخی در تاریخ اول آذر ۱۳۸۸ با شماره ثبت ۲۸۱۵۶ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده و از آن زمان به عنوان یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های تاریخی شهرستان پارسیان شناخته می‌شود. موقعیت مکانی قلعه، که بر ارتفاعی مشرف به روستا و دشت‌های اطراف قرار گرفته، نشان می‌دهد که سازندگان آن به

آب‌انبارهای تاریخی بندرخمیر در مسیر بازآفرینی گردشگری

مسئول نمایندگی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان بندرخمیر از آغاز طرح مرمت و احیای چهار آب‌انبار تاریخی این شهرستان با مشارکت بخش خصوصی خبر داد.

عباس درخور روز پنج‌شنبه ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ گفت: طرح مرمت و احیای چهار آب‌انبار قدیمی بندرخمیر با هدف حفاظت از بناهای تاریخی و بهره‌برداری فرهنگی و گردشگری از این فضاها در حال اجراست. مسئول نمایندگی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بندرخمیر افزود: یکی از این آب‌انبارها به‌طور کامل مرمت و احیا شده و سه آب‌انبار دیگر نیز در مراحل اجرایی و آماده‌سازی قرار دارند.

او با اشاره به کاربری جدید این بناها اظهار کرد: بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، این آب‌انبارهای تاریخی پس از احیا به کافه‌کتاب تبدیل می‌شوند تا ضمن حفظ هویت تاریخی بنا، زمینه رونق گردشگری فرهنگی و حضور بیشتر گردشگران و شهروندان در بافت تاریخی بندرخمیر فراهم شود. درخور تأکید کرد: اجرای این طرح با نظارت میراث فرهنگی و مشارکت سرمایه‌گذاران بخش خصوصی انجام می‌شود و نمونه‌ای از بهره‌برداری پایدار از بناهای تاریخی در راستای توسعه گردشگری شهری است.

اخبار اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان را می توانید از طریق سایت و شبکه های اجتماعی زیر دنبال کنید.

<https://hchto.ir>

<https://eitaa.com/mfgshormozgan>

<https://ble.ir/mirashormozgan>

https://rubika.ir/visit_hormozgan

https://x.com/Hormozgan_cthh

https://www.instagram.com/hormozgan_cthh

نشریه داخلی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان. شماره اول. خرداد ۱۴۰۵

رونمایی از کهن ترین شواهد سکونت بشر در خلیج فارس

افتتاح نمایشگاه «دهتل؛ کهن ترین سکونت گاه بشر در پس کرانه های شمالی خلیج فارس» در بندرعباس

می توانند برای بازدید از این یافته های منحصر به فرد که ابعاد جدیدی از حضور بشر در سواحل شمالی خلیج فارس را نمایان کرده است، از ۲۸ اردیبهشت تا ۳ خرداد ماه ۱۴۰۵ به موزه مردم شناسی خلیج فارس در بندرعباس مراجعه کنند.

زارعی تأکید کرد: آثار ارزشمند، حاصل بررسی های میدانی و کاوش های علمی سال های اخیر است که با هم افزایی اداره کل میراث فرهنگی هرمزگان و موزه ملی ایران به سرانجام رسیده است. علاقه مندان به تاریخ و فرهنگ استان هرمزگان

هم زمان با روز جهانی موزه و آغاز هفته میراث فرهنگی، نمایشگاهی با عنوان «دهتل؛ کهن ترین سکونت گاه بشر در پس کرانه های شمالی خلیج فارس» در موزه مردم شناسی خلیج فارس بندرعباس افتتاح شد. سپهر زارعی معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، روز دوشنبه ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ با تأکید بر اهمیت برگزاری نمایشگاه دهتل گفت: این نمایشگاه برای نخستین بار بستری برای معرفی یافته های باستان شناختی دهتل فراهم کرده است. ابزارهای سنگی ارائه شده شامل برنده های دستی، شکافنده و خراشنده های سنگین است که به دوره آشولی تعلق دارند و بازه زمانی یک میلیون تا ۴۰۰ هزار سال پیش را در بر می گیرند. او افزود: پیش از این، شهرت دهتل به واسطه سنگ نگاره هایی بود که قدمت آن ها از دوره مس و سنگ تا دوره های متأخر اسلامی تخمین زده می شد؛ اما یافته های جدید، سقف زمانی سکونت در این محوطه را از ۶ تا ۷ هزار سال به بیش از ۴۰۰ هزار سال افزایش داده است.

گشایش نمایشگاه مجازی «هرمز: شاهراه دریایی؛ روایت هزاران سال حضور انسان در کرانه های دریای پارس»

معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان از گشایش نمایشگاه مجازی «هرمز: شاهراه دریایی؛ روایت هزاران سال حضور انسان در کرانه های دریای پارس» خبر داد. این نمایشگاه روز شنبه ۲ خرداد ۱۴۰۵، ساعت ۱۱ به صورت رسمی و برخط رونمایی می شود.

به گزارش خبرنگار میراث آریا، سپهر رارعی امروز جمعه یکم خرداد ۱۴۰۵، با اعلام این خبر گفت: نمایشگاه مجازی «هرمز: شاهراه دریایی؛ روایت هزاران سال حضور انسان در کرانه های دریای پارس» با همکاری موزه ملی ایران، موزه باستان شناسی و مردم شناسی خلیج فارس بندرعباس، اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان و اداره کل موزه ها و اموال منقول تاریخی فرهنگی برگزار می شود و هدف آن معرفی لایه های گوناگون تاریخ،

فرهنگ و طبیعت تنگه هرمز و سواحل دریای پارس است.

معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان افزود: نمایشگاه در چهار بخش «باستان شناسی»، «میراث طبیعی و فرهنگی»، «ارتباط انسان با دریا» و «میراث ناملموس» ساماندهی شده است. این بخش ها با بهره گیری از آثار و داده های فرهنگی، روایتگر حضور و زیست انسان در کنار دریا از نخستین ورود بشر تا دوران معاصر هستند.

معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان در پایان از علاقه مندان دعوت کرد از طریق لینک زیر از این نمایشگاه مجازی بازدید کنند.

<https://explore.iranmuseum.org/HormuzExhibition/>

گوربند میناب مقصد جدید گردشگری کشاورزی

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی میناب از آماده سازی فاز نخست مجتمع تفریحی- گردشگری گوربند خبر داد. نیما اقتداری روز سه شنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ بایان اینکه پروژه گردشگری کشاورزی گوربند گامی مهم در راستای تقویت زیرساخت های تفریحی منطقه است، افزود: با پایان عملیات اجرایی، فاز نخست شامل باغ پرندگان و استخر مجموعه، آماده بهره برداری است و به زودی به روی گردشگران گشوده خواهد شد.

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی میناب با اشاره به اهمیت تکمیل زنجیره خدمات گردشگری، تصریح کرد: تکمیل فاز دوم این مجتمع که شامل واحدهای اقامتی است، نیازمند تخصیص تسهیلات ویژه گردشگری است. امیدواریم با حمایت دستگاه های متولی، این بخش نیز در کوتاه ترین زمان ممکن تکمیل شود تا شاهد ماندگاری بیشتر مسافران و رونق اقتصادی در منطقه گوربند باشیم.

او همچنین با اشاره به ظرفیت های طبیعی و کشاورزی منطقه گوربند اظهار کرد: این مجموعه با رویکرد توسعه گردشگری کشاورزی طراحی شده و می تواند فرصتی برای آشنایی گردشگران با ظرفیت های بومی، محصولات کشاورزی و سبک زندگی محلی فراهم کند.

کشف کوزه سفالی متعلق به دوره صفوی در رودان

گفت: این اثر تاریخی در اردیبهشت ماه سال جاری و در پی اقدامات و پایش های مستمر نیروهای یگان حفاظت در منطقه شناسایی و کشف شد. رئیس یگان حفاظت اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان با اشاره به اهمیت این کشف اظهار کرد: کوزه سفالی کشف شده پس از بررسی های اولیه کارشناسان، مربوط به دوره صفوی تشخیص داده شده و برای انجام مطالعات تخصصی و نگهداری به موزه مردم شناسی خلیج فارس بندرعباس منتقل شده است.

او افزود: حفاظت از آثار تاریخی و فرهنگی نیازمند همکاری و مشارکت مردم است و از شهروندان خواست در صورت مشاهده هرگونه حفاری غیرمجاز یا کشف اشیای تاریخی، موضوع را در اسرع وقت به یگان حفاظت میراث فرهنگی اطلاع دهند. سرهنگ باغشنی تأکید کرد: یگان حفاظت میراث فرهنگی استان با هرگونه تخریب، حفاری غیرمجاز و قاچاق اشیای تاریخی به صورت قاطع و قانونی برخورد خواهد کرد.

رئیس یگان حفاظت اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان، از کشف یک کوزه سفالی تاریخی متعلق به دوره صفوی در روستای کمیز از توابع شهرستان رودان خبر داد. سرهنگ باغشنی درباره کوزه سفالی کشف شده

میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی توسط کارشناسان بررسی و برای رسیدگی در دستور کار قرار خواهد گرفت. میز ارتباط مردمی با هدف افزایش تعامل با شهروندان، پاسخگویی مستقیم به مطالبات و ارتقای سطح خدمات رسانی در حوزه های تخصصی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان برگزار شد.

میز ارتباط مردمی میراث فرهنگی هرمزگان برگزار شد

میز ارتباط مردمی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان امروز جمعه ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ هم زمان با برگزاری نماز عبادی - سیاسی جمعه در بندرعباس برگزار شد.

در میز ارتباط مردمی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان که با حضور مدیرکل و معاونان برگزار شد، شهروندان، فعالان حوزه گردشگری و صنایع دستی و علاقه مندان به حوزه میراث فرهنگی به صورت مستقیم مسائل، مطالبات و پیشنهادهای خود را مطرح کردند. مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان در حاشیه این برنامه با تأکید بر اهمیت ارتباط مستقیم با مردم، گفت: برگزاری میزهای ارتباط مردمی فرصت مناسبی برای شنیدن دغدغه ها، بررسی مشکلات و تسریع در پیگیری مطالبات شهروندان و فعالان این حوزه است. او افزود: درخواست ها و موضوعات مطرح شده از سوی مردم در حوزه های